

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПАКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
Навчально-науковий інститут денної освіти

Кафедра менеджменту

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Основи менеджменту»

на 2022-2023 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	2 курс, 3, 4 семестр
Освітня програма/спеціалізація	Менеджмент
Спеціальність	073 Менеджмент
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну, науковий ступінь і вчене звання, посада

Гусаковська Тетяна Олександрівна,
к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту

Контактний телефон	+380507837020
Електронна адреса	tatgus@ukr.net
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна: http://www.mened.puet.edu.ua/studinfo.php он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 09.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=3685

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну, науковий ступінь і вчене звання, посада

Кужель Наталія Леонідівна,
старший викладач кафедри менеджменту

Контактний телефон	+380662727197
Електронна адреса	natochka5555@ukr.net
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна: http://www.mened.puet.edu.ua/studinfo.php он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 09.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=3685

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування цілісної системи знань про суть управління організацією, методи та інструментарій менеджменту та набуття практичних навичок щодо їх застосування для забезпечення ефективного процесу управління.
Тривалість	10 кредитів ЄКТС/300 годин (лекції 40 год., семінарські заняття 80 год., самостійна робота 180 год.)
Форми та методи навчання	Лекції, семінарські заняття, індивідуальні заняття, робота з аналізу виробничих ситуацій, підготовка проекту, ділові ігри.
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль виконання навчальних завдань; виконання завдань самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота. Підсумковий контроль: 3 семестр – залік (ПМК), 4 семестр - екзамен

Базові знання	Наявність знань з економічної теорії, мікро- та макроекономіки, економіки менеджменту, історії менеджменту.
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>ПРН 03. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.</p> <p>ПРН 04. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.</p> <p>ПРН 05. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.</p> <p>ПРН 06. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.</p> <p>ПРН 07. Виявляти навички організаційного проектування.</p> <p>ПРН 08. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.</p> <p>ПРН 09. Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи.</p> <p>ПРН 10. Мати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації.</p> <p>ПРН 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.</p> <p>ПРН 14. Ідентифікувати причини стресу, адаптувати себе та членів команди до стресової ситуації, знаходити засоби до її нейтралізації.</p> <p>ПРН 15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.</p> <p>ПРН 16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.</p>	<p>ЗК 04. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях</p> <p>ЗК 05. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК 09. Здатність активно вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК16. Здатність планувати та управляти часом</p> <p>СК 01. Здатність визначати та описувати характеристики організації.</p> <p>СК 02. Здатність аналізувати результати діяльності організації та бізнесу, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.</p> <p>СК 03 Здатність визначати перспективи розвитку організації.</p> <p>СК 05. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.</p> <p>СК 06. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо, формувати та підтримувати корпоративну соціальну відповідальність організації.</p> <p>СК 07. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.</p> <p>СК 08. Здатність планувати діяльність підприємств та організації та управляти часом.</p> <p>СК 09. Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань.</p> <p>СК 10. Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.</p> <p>СК 11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.</p> <p>СК 12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.</p>

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Менеджмент як наука: сутність та процес		
Менеджмент як соціальне управління	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Ознайомитись із додатковим теоретичним матеріалом, рекомендованим викладачем. Провести функціональний аналіз діяльності менеджера. Провести порівняльну характеристику менеджера та підприємця. У дистанційному курсі виконати практичне завдання та пройти тестування за темою.
Еволюція управлінської думки	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Дати письмову характеристику організаційно-технічним принципам управління Генрі Форда. Здійснити порівняння принципів управління Г. Форда, Ф. Тейлора та А. Файоля. Підготувати повідомлення на теми «Основний внесок та

		недоліки школи наукового управління», «Основний внесок та недоліки класичної школи управління», «Основний внесок та недоліки школи людських відносин та школи поведінкових наук» «Теорія організаційної культури: загальна характеристика: особливості розвитку теорії організаційної культури; особливості застосування теорії в сучасних умовах господарювання» « Г.Кунц і його погляди на теорію управління з позицій управляючого». У дистанційному курсі виконати практичне завдання та пройти тестування за темою.
Закони, закономірності та принципи менеджменту	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати повідомлення на теми: Еволюція принципів менеджменту Роль принципів менеджменту в сучасних умовах господарювання У дистанційному курсі виконати практичне завдання та пройти тестування за темою.
Організація як соціальне утворення	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати повідомлення на теми: 1. Еволюція організацій. 2. Властивості організацій 3. Моделі теорії організації. 4. Сучасна організаційна парадигма. 5. Закони та принципи організації 6. Класифікація виробничо-господарських організацій 7. Структурні елементи та властивості організаційної культури. 7. Закони бюрократизації організації - закони Паркінсона. 8. Концепції, які мають відношення до структури організації. 9. Особливості утворення сітєвих організацій. У дистанційному курсі виконати практичне завдання та пройти тестування за темою.
Система методів менеджменту	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати повідомлення на теми: 1. Планування як головний важіль методів управління 2. Економічні стимули та особливості їх реалізації У дистанційному курсі виконати практичне завдання та пройти тестування за темою.
Функції та технологія менеджменту	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	Підготувати повідомлення на теми: 1. Загальні (основні) та конкретні (спеціальні) функції менеджменту і взаємозв'язок між ними. 2. Механізм управління 3. Управлінські процедури У дистанційному курсі виконати практичне завдання та пройти тестування за темою.
Модуль 2. Загальні функції менеджменту		
Планування як загальна функція менеджменту	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати повідомлення на теми: 1. Бар'єри на шляху планування та способи їх подолання 2. Взаємозв'язок місії і цілей організації 3. Концепція управління за цілями 4. Сучасні методи планування на прикладах провідних організацій світу. 5. Особливості впровадження системи планування на підприємстві чи в організації Виконати індивідуальне практичне завдання. У дистанційному курсі виконати практичне завдання та пройти тестування за темою.
Організація як загальна функція менеджменту	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати повідомлення на теми: 1. Основні положення моделі характеристик роботи Дж. Р. Гекмена та Г. Р. Олдгема 2. Поняття і класифікація типів департаменталізації 3. Організація розподілу повноважень.

		4. Організаційна діяльність та континуум можливих рішень в процесі організаційної діяльності У дистанційному курсі виконати практичне завдання та пройти тестування за темою.
Мотивація як загальна функція менеджменту	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати повідомлення на теми: 1. Психологічні аспекти мотивації 2. Особливості функціонування мотиваційного механізму в сучасних умовах. 3. Застосування методів задоволення потреб вищих рівнів 4. Неєкономічні методи мотивації У дистанційному курсі виконати практичне завдання та пройти тестування за темою.
Контроль як загальна функція менеджменту	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	Підготувати повідомлення на теми: 1. Шляхи підвищення ефективності контролю в організації 2. Управління за відхиленнями 3. Інформаційно-управлінські системи у плануванні та контролі У дистанційному курсі виконати практичне завдання та пройти тестування за темою.
Модуль 3. Управління груповими процесами		
Групова динаміка та основи формування колективу	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати повідомлення на теми: 1. Розвиток неформальних груп та їх характеристика. 2. Шляхи підвищення ефективності функціонування формальних і неформальних груп. 3. Модель управління неформальними групами Д. Хоманса У дистанційному курсі виконати практичне завдання та пройти тестування за темою.
Влада, вплив і лідерство як соціально-економічні явища	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати повідомлення на теми: 1. Авторитет керівника і методи його підвищення 2. Правила ефективного переконання. 3. Стилі управління по Лайкерту. 4. Управлінська решітка Блейка і Мутона. 5. Сучасні теорії лідерства і керівництва. 6. Сучасні вимоги до лідера і керівника 7. Модель ситуаційного лідерства Херсі і Бланшара 8. Концепція лідерської поведінки Танненбаума-Шмідта У дистанційному курсі виконати практичне завдання та пройти тестування за темою.
Управління конфліктами, стресами і змінами в колективі	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	Підготувати повідомлення на теми: 1. Шкала оцінок соціальної адаптації 2. Методи вольового управління стресом в процесі управлінської діяльності У дистанційному курсі виконати практичне завдання та пройти тестування за темою.
Модуль 4. Зв'язуючі елементи в менеджменті		
Управлінські рішення в менеджменті	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати повідомлення на теми: 1. Методи творчого пошуку альтернатив при прийнятті управлінських рішень 2. Модель прийняття рішень Врума-Йстонна 3. Модель прийняття рішень Врума-Джаго 4. Оцінка ефективності управлінських рішень У дистанційному курсі виконати практичне завдання та пройти тестування за темою.
Комунікації та інформація в управлінні	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати повідомлення на теми: 1. Типи комунікаційних співрозмовників та особливості спілкування з ними 2. Вміння слухати та вміння говорити як запорука ефективних комунікацій в організації. 3. Шляхи удосконалення мистецтва спілкування 4. Особливості надходження, утворення і використання інформації на рівнях менеджменту.

		5. Носії, операції та процедури оброблення інформації в процесі менеджменту У дистанційному курсі виконати практичне завдання та пройти тестування за темою.
Соціальна відповідальність та етика в менеджменті	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати повідомлення на теми: 1. Соціальне планування як метод менеджменту 2. Корпоративна соціальна відповідальність та її значення для успіху бізнесу У дистанційному курсі виконати практичне завдання та пройти тестування за темою.
Ефективність менеджменту	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	Підготувати повідомлення на теми: 1. Ефективність менеджменту організацій, критерії та методи її оцінювання 2. Соціальна ефективність управління У дистанційному курсі виконати практичне завдання та пройти тестування за темою.

Інформаційні джерела

1. Волківська А.М., Осовська Г.В. Корпоративна культура в системі управління підприємством. *Topical issues of practice and science*. 2021. №26. С. 257- 262.
2. Гусаковська Т.О., Рибалко-Рак Л.А., Букань О.П. Підходи та методи оцінки ефективності управління підприємством. Стратегічні перспективи розвитку економічних суб'єктів в нестабільному економічному середовищі: Збірник тез V Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю, (Кременчук, 15-17 березня 2021 року). Кременчук, КрНУ, 2021. 81 с. (С. 36-37). <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/10881>.
3. Довгань Л.Є., Ведуга Л.Л., Шкробот М.В. Сучасні концепції управління організаціями. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. 278 с.
4. Калінін А., Колісниченко Р., Гавриленко О. Мотивація праці в сучасних умовах: економічні, психологічні та правові аспекти. *Наукові перспективи*. 2022. №1(19). URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/1018>
5. Копитко М., Михаліцька Н., Верескля М. Корпоративна культура як стратегічний напрям управління підприємством в умовах сучасних викликів. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2021. №2(62). С. 92–99. <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2021-62-92-99>
6. Кошій О.В. Оптимізація організаційних структур вітчизняних підприємств. *Економічний форум*. 2021. №4. С. 70-78.
7. Кузнецова Т.О. Менеджмент: теорія і практика. Львів : Магнолія-2006, 2017. 293 с.
8. Ладонько Л. С., Михайловська О. В., Філіпова Н. В. Менеджмент: теорія та практика [Текст] : навч. посібник. Київ : Кондор, 2015. 268 с.
9. Менеджмент : навч.посіб. / Н.С. Краснокутська, О.М. Нащекіна, О.В. Замула та ін. Харків : «Друкарня Мадрид», 2019. 231 с.
10. Менеджмент : Підручник / С.Ю. Бірюченко, К.О. Бужимська, І.В. Бурачек та ін.; під заг. ред. Т.П. Остапчук. Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка». Житомир: Вид-во «Рута», 2021. 856 с.
11. Менеджмент організацій: навч. посіб. / Укладачі: Л.Є. Довгань, І.П. Малик, Г.А.Мохонько, М.В. Шкробот. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. 271 с.
12. Мошек Г. Є., Ковальчук М. М., Поканєвич Ю. В. Менеджмент: навч. посібник. Київ : Ліра-К, 2016. 550 с.
13. Основи менеджменту: Конспект лекцій : навч. посіб. для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Менеджмент і бізнес-адміністрування» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; укладачі: Т.В. Лазоренко, С.О. Пермінова. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2021.166 с.
14. Печеник Р.М., Гусаковська Т.О. Особливості управління конфліктами в процесі командування. Актуальні питання розвитку науки та забезпечення якості освіти у ХХІ столітті : тези доповідей XLV Міжнародної наукової студентської конференції за підсумками науково-дослідних робіт студентів за 2021 рік (м. Полтава, 13–14 квітня 2022 р.). Полтава : ПУЕТ, 2022. Ч. 2. 322 с. (С. 10-14).
15. Рульєв В. А., Гуткевич С.О. Менеджмент : навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 312 с.
16. Солоненко Ю., Куца, Я. Оптимізація організаційної структури управління підприємством. *Фінансовий простір*. 2021. №4. 136-145.
17. Шерстюк Р. Організаційна культура управління: адхократія, компетентність і лідерство / Роман Шерстюк, Ігор Стойко, Віктор Паляниця. *Соціально-економічні проблеми і держава*. 2022. Вип. 1 (26). С. 37-45.
18. Шкільняк М. М, Овсянюк-Бердадіна О. Ф., Крисько Ж. Л., Демків І. О. Менеджмент: навч.посіб. Тернопіль: Крок, 2017. 252 с.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

Пакет програмних продуктів Microsoft Office.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика щодо термінів виконання та перескладання: Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- Політика щодо відвідування:
відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.

Політика зарахування результатів неформальної освіти:

http://puet.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_pro_zarahunannya_rezultativ_neformalnoyi_osvity.pdf

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
3 семестр	
Модуль 1 (теми 1-6): захист домашнього завдання (10 балів); обговорення матеріалу занять (5 балів); виконання навчальних завдань (15 балів); завдання самостійної роботи (10 балів); поточна модульна робота (10 балів)	50
Модуль 2 (теми 7-10): захист домашнього завдання (10 балів); обговорення матеріалу занять (5 балів); виконання навчальних завдань (15 балів); завдання самостійної роботи (10 балів); поточна модульна робота (10 балів)	50
Разом за семестр	100
4 семестр	
Модуль 3 (теми 11-13): захист домашнього завдання (5 балів); обговорення матеріалу занять (5 балів); виконання навчальних завдань (5 балів); завдання самостійної роботи (5 балів); поточна модульна робота (10 балів)	30
Модуль 4 (теми 14-17): захист домашнього завдання (5 балів); обговорення матеріалу занять (5 балів); виконання навчальних завдань (5 балів); завдання самостійної роботи (5 балів); поточна модульна робота (10 балів)	30
Екзамен	40
Разом за семестр	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни